

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HGEOB09
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Katonai tereptan és geoinformációs ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Military Topography and Geoinformatics
- 4. Kreditérték:** 5
- 5. A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Katonai vezető alapszak
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Katonai Vezetőképző Intézet, Műveleti Támogató Tanszék, Katonaföldrajzi és Tereptan Szakcsoport
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kállai Attila mk. alezredes, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma (előadás + gyakorlat)**
 - 8.1. Összes óraszám: 45 (27 + 18) óra
 - 8.1.1. Nappali munkarend: 45 óra
 - 8.1.2. Levelező munkarend: —
 - 8.2. Heti óraszám nappali munkarend: 3 óra
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy célja, hogy a honvéd tisztjelöltek megismerjék a katonai gyakorlatban alkalmazott térképek jellemző tulajdonságait, felhasználásuk módjait; a terep fogalmát, fajtáit és jellemzőit; a terepi tájékozódás szabályait és főbb feladatait, a terepi tájékozódás eszközeit és módszereit; a terep tanulmányozásának és értékelésének feladatait és végrehajtását; a katonaföldrajzi értékelések alapelveit és a katonaföldrajzi tényezők jellemzőit.
- 10. A tantárgy szakmai tartalma (angolul):**

The aim of the subject is to make cadets familiar with content, main function and organizations of geoinformation support; to provide them with characteristic features of map products applied in military practice; and the term, types and characteristics of terrain; to get them acquainted with the main tasks, rules and tools of land navigation; as well as with the tasks and procedures of the field observation and evaluation. The cadets will learn the principles of the terrain evaluation methods and characteristics of geographical factors.
- 11. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudás:

 - az MH ellátási rendszerében igényelhető, valamint a NATO-szövetségi rendszeren belül jellemzően előforduló általános, tematikus és távérzékelési térképészeti anyagok ismerete;
 - a szárazföldi és légi műveletek geoinformációs támogatásának alapjai;
 - a terepi tájékozódás legfontosabb eszközei és módszerei;
 - a katonaföldrajzi tényezők és ezek hatásai a szárazföldi és légi műveletekre.

Képesség:

- a térkép előkészítése és kezelése a harcászati szintű feladatok végrehajtásához;
- parancsnoki tereptájékoztató önálló végrehajtása;
- a terepi tájékozódás fogásai különféle viszonyok között;
- a terep értékelése katonaföldrajzi tényezők alapján.

12. Elérendő kompetenciák (angolul):

Knowledge:

- use of general and thematic maps, and remote sensing products available in HDF and within the NATO alliance system;
- basics of geoinformation support for ground and air operations;
- relevant methods and tools of land navigation;
- the impact of military geographic factors on ground and air operations.

Skills:

- preparation and use of maps for tactical level tasks;
- holding a commander's briefing on the field;
- navigation in different types of terrain;
- field evaluation based on military geographical factors.

13. Előtanulmányi kötelezettségek: nincs

14. A tantárgy tematikája:

1. A térkép fogalma, kereten belüli és kereten kívüli információtartalma.
2. Térképi jelek alkalmazása, jelkulcsismeret
3. Térképszelvényezési rendszerek
4. Célmegjelölés, koordináta-meghatározás a térképen földrajzi és vetületi síkkoordináták (UTMG) alapján
5. Katonai helyazonosító rendszerek (MGRS, GEOREF)
6. Terep fogalma, osztályozása, elemei
7. A terepi tájékozódás eszközei, módszerei
8. A terepértékelés általános katonai és harcászati szempontjai
9. Parancsnoki tereptájékoztató
10. A geoinformációs támogatás fogalma, célja, tartalma, szervezetei
11. Az MH ellátási rendszerében elérhető térképek sajátosságai
12. A földrajzi tényezők hatása a katonai tevékenységekre
13. Katonaföldrajzi értékelések módszerei, eszközei, feladatai és tartalma

15. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

Évente / 3. szemeszter

16. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy ismeretanyaga elsajátításának alapfeltétele a hallgató aktív részvétele a foglalkozásokon, különös tekintettel az ismeretszint felmérő, a szemináriumi és a komplex gyakorlati foglalkozásokra. A hallgató — igazolható okokkal — a foglalkozások legfeljebb egyharmadáról hiányozhat. Az elmaradt elméleti és ismeretszint felmérő foglalkozások a tantárgy oktatójával egyeztetett konzultáció keretében pótolhatók. A külső helyszínen tartott gyakorlati foglalkozások csak abban az esetben pótolhatók, ha a tanórarend ezt lehetővé teszi.

17. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az ismeretanyagot feldolgozó témakörök elsajátítási fokát zárthelyi írásbeli feladatsorral, szemináriummal és önállóan végrehajtható gyakorlati (terepi) feladattal kell felmérni.

18. Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

- a) aktív hallgatói részvétel a foglalkozások legalább 60%-án;
- b) az írásbeli ismeretszint felmérő foglalkozás feladatainak sikeres (legalább elégséges szintű) teljesítése;
- c) aktív részvétel a szemináriumi foglalkozáson és az ott kidolgozandó kérdések és feladatok magabiztos megválaszolása, illetve teljesítése.
- d) a gyakorlati foglalkozás feladatainak sikeres (legalább elégséges szintű) végrehajtása.

A gyakorlati jegy alapja minden hallgatónál az elméleti ismereteket felmérő zárthelyi írásbeli dolgozat, a szemináriumi foglalkozás és az önállóan végrehajtható gyakorlati feladat értékelésére adott érdemjegyek matematikai átlaga. A zárthelyi írásbeli dolgozat értékelése az elért maximális pontszám 60%-ig elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; e felett jeles. Az írásbeli ismeretszint felmérő foglalkozás pótlására és javítására a szorgalmi időszak végéig legfeljebb 2 alkalom biztosított az oktató által meghatározott időpontokban.

19. Irodalomjegyzék:

19.1. Kötelező irodalom:

- Térképészeti és Katonaföldrajzi ismeretek, multimédiás tereptani oktatócsomag 1-5. (Maps and Military Geography, Multimedia Tutorial) MH GEOSZ 2012.
- FÜR Gáspár; MISKOLCZI Erzsébet: NATO térképészeti ismeretek (NATO's Mapping Knowledge) ZMNE, Budapest, 2003.
- KÁLLAI Attila: Globális helymeghatározó rendszerek (Global Positioning Systems) ZMNE, Budapest, 2004.
- Katonai tereptan (Map Reading And Land Navigation), Ált/204, szerk.: Dr. BALATONI Béla, Magyar Honvédség Parancsnoksága, 1991.

19.2. Ajánlott irodalom:

- MD 3.17 (FD-2.4) Magyar Honvédség Geoinformációs Támogatási Doktrína, MH GEOSZ, Budapest, 1. kiadás (Ált/213.) 2014.
- Formats for Orders and Designation of Timings, Locations and Boundaries (STANAG 2014, Edition 9) – Military Agency for Standardization (MAS), Brussels, 2000.
- Katonaföldrajzi információk és dokumentációk (MGID) témakörei és ábrázolási módjai (Scope and Presentation of Military Geographic Information and Documentation) (MGID), NSO(JOINT)0102 (2015)JGS/2251 (STANAG 2251 IGEO, Edition 6)
- Map reading and land navigation (FM 3-25.26), Headquarters Department of the US Army, Washington DC, 2005.
- Geospatial Intelligence in Joint Operations (JP 2-03) USA Joint Chiefs of Staff, 2017.

Budapest, 2017. október 12-én

Dr. Kállai Attila mk. alezredes
egyetemi docens, tantárgyfelelős